De Connectie

Aan de raden van de gemeenten Arnhem,
Renkum en Rheden

Datum : 28-02-2022
Contactpersoon : Maurits Boersma
Telefoonnummer : 026 377 2410

Onderwerp: **Perspectiefbrief 2023**

Geachte raadsleden,

Hierbij ontvangt u voor de eerste keer een perspectiefbrief van De Connectie. Zoals bij u bekend is een Perspectiefbrief -ook wel Kaderbrief genoemd- een gebruikelijk instrument om de gemeenteraden de mogelijkheid te bieden om al in een vroeg stadium richtinggevende uitspraken te doen voor het opstellen van de begroting voor het volgende jaar. De begroting wordt hiermee in feite een nadere uitwerking van eerder gedane uitspraken door de gemeenteraden. Door dit instrument ook voor De Connectie in te zetten, wordt beoogd om ook de begroting van De Connectie meer volgend te laten zijn aan het perspectief dat de gemeenten hierop hebben. Dit past ook beter bij het karakter van een uitvoeringsorganisatie en uw kaderstellende rol.

Bestuursopdracht
Eerder hebben wij u geïnformeerd over de opdracht die het bestuur heeft meegegeven aan de directie van De Connectie tot een heroriëntatie op de samenwerking. Deze heroriëntatie heeft als doel om de samenwerking nog eens tegen het licht te houden van de uitgangpunten die we hiervoor hebben geformuleerd, de u welbekende 5K's. Dit alles om bedrijfsvoering zo optimaal mogelijk te laten aansluiten bij gemeentelijke opgaven. In het kader van de voornoemde bestuursopdracht zijn, ter verbetering van de governance, een aantal afspraken gemaakt. Een verbeterde afstemming van de beleidscyclus van De Connectie op de beleidscycli van de gemeenten is hier een uitwerking van. Op deze wijze wordt u in staat gesteld om de rol van bedrijfsvoering mee te kunnen nemen bij de integrale afwegingen die u heeft te maken bij de planvorming voor het opvolgende begrotingsjaar.

Perspectiefbrief of Perspectiefnota?
U ontvangt van ons een Perspectiefbrief en geen Perspectiefnota of Kadernota. Aanleiding hiervoor is dat de (financiële) impact van de verwachte ontwikkelingen in belangrijke mate afhankelijk is van de overwegingen en keuzes die uw raden hierin maken. Deze Perspectiefbrief kan worden gezien als start van een ambtelijke en bestuurlijke dialoog tussen de gemeenten onderling én met De Connectie over het begrotingsjaar 2023 ten aanzien van ontwikkelingen die tot op heden nog niet zijn geprogrammeerd.

Actuele en nieuwe ontwikkelingen

Dit jaar is het jaar dat er gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden. Dit betekent dat gemeenten in het voorjaar doorgaans geen perspectiefnota of kadernota opstellen, maar pas na de verkiezingen en de daarop volgende coalitievorming. Niettemin nemen we u in deze perspectiefbrief graag op hoofdlijnen al vast mee in een aantal actuele en toekomstige trends en ontwikkelingen die wij zien op het gebied van bedrijfsvoering.

1. Huisvesting/ Hybride werken

In de Regionale Informatievisie- en strategie is het principe van tijd- en plaatsonafhankelijk werken door de gemeenten omarmt. Als gevolg van de coronacrisis is het hybride werken in een stroomversnelling geraakt. Technische en facilitaire voorzieningen zijn in overleg met de gemeenten uitgeleverd om het thuiswerken mogelijk te maken. Inmiddels wordt ook voorzien in hybride overlegruimten (met Audiovisuele (AV-) middelen) en wordt gekeken hoe medewerkers structureel het beste kunnen worden gefaciliteerd in hun werk.

Daarnaast is de gemeente Arnhem in beraad over haar toekomstige huisvesting, zal de gemeente Renkum naar verwachting binnen een aantal jaar renovatiewerkzaamheden laten uitvoeren aan het gemeentehuis en heeft de gemeente Rheden inmiddels de tijdelijke huisvesting betrokken in aanloop naar het ontwerp en de realisatie van een nieuw gemeentehuis. Dit heeft, samen met de effecten en ervaringen van de coronapandemie, grote impact op ruimtegebruik, de mate en wijze van thuiswerken en daarmee samenhangende (digitale) dienstverlening. De termijn waarin al deze onderwerpen zijn beslag krijgen beslaat naar verwachting een periode van ongeveer drie tot vier jaar vanaf heden.

De ondersteuning vanuit De Connectie bij deze thematiek wordt ingegeven door de praktijk van het moment. Echter, de beleidsmatige kaders zijn nog onvoldoende helder om planmatig invulling te kunnen geven aan de ontwikkelingen op het gebied van huisvesting en hybride werken.

2. Regionale Informatievisie en -strategie

Eind 2021 heeft het Opdrachtgeversoverleg (OGO) een Regionale Informatievisie- en strategie besproken. Deze visie en strategie zijn van belang voor een goed functionerende en op de gemeente afgestemde informatievoorziening. Daarvoor is het van belang om te kijken naar de technieken die hiervoor beschikbaar zijn. Een belangrijk deel van de informatievoorziening vertaalt zich naar ICT-oplossingen die bij en met De Connectie kunnen worden gerealiseerd.

Een Regionale Informatievisie en -strategie dient als regionaal kader voor de ontwikkelingen op het gebied van de informatievoorziening voor de komende drie tot vijf jaar. Hierbij is het belangrijk te realiseren dat niet alles in één keer helemaal gerealiseerd kan worden. Niettemin zijn er een aantal trends en ontwikkelingen die nu al vragen om een ambtelijke en bestuurlijke afweging. Hierbij valt te denken aan de trend dat dat inwoners en bedrijven steeds meer verwachten van gemeenten op het gebied van *digitale dienstverlening* en mate en wijze waarop er verder gedigitaliseerd kan worden. Hiervoor zijn ook de belangrijkste technologische trends en ontwikkelingen in beeld gebracht, zoals Big data, Business Analytics, Kunstmatige intelligentie en Cloud computing.

Common Ground is een streefbeeld voor de toekomst waarbij gemeenten gezamenlijk de informatievoorziening eenvoudiger, sneller en slimmer inrichten en hiermee een mensgerichte, regelarme en doorzichtige dienstverlening op kunnen zetten.

Daarnaast is informatie een onmisbaar instrument geworden en is essentieel voor het bereiken van de (strategische) beleidsdoelen. *Informatiegestuurd werken* staat als strategisch thema benoemd in de Regionale Informatievisie en -strategie en de gemeenten. Voor de realisatie daarvan is het van belang om de gemeentelijke behoeften op het gebied van informatiegestuurd werken goed in beeld hebben, zodat er een vertaling kan worden gemaakt naar de gewenste infrastructuur en instrumentarium.

Tot slot is *harmonisatie* al bij de vorming van De Connectie benoemd als één van de belangrijkste succesfactoren. Door het applicatielandschap van de gemeenten te vereenvoudigen en het beheer te stroomlijnen ontstaan uiteindelijk efficiencyvoordelen, minder kwetsbaarheid en kan er meer focus zijn op kwaliteit en innovatie. Dit in navolging van de harmonisatie die al heeft plaatsgevonden van de applicaties voor de primaire processen van De Connectie. De Connectie biedt gemeenten ondersteuning bij het feitelijk realiseren van een geharmoniseerd applicatielandschap.

Rekening moet worden gehouden met de onomkeerbaarheid van voornoemde ontwikkelingen en de weerslag hiervan op de gemeentefinanciën. Niettemin zijn de gemeenten aan zet om hierin een integrale afweging en uiteindelijk ook keuzes in de maken.

3. Informatieveiligheid & privacy

In de Regionale Informatievisie en -strategie is al geconstateerd dat je nooit kunt spreken van informatieveiligheid of privacy die op orde is. Gezien de toenemende complexiteit, de groeiende hoeveelheid data en toename van bedreigingen van buitenaf, kan de organisatie zich wel richten op het managen hiervan. Als gemeenschappelijke regeling heeft De Connectie een eigenstandige verantwoordelijkheid in het voldoen aan wettelijke kaders zoals de Baseline Informatievoorziening (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dit is zowel in belang van de eigen organisatie, alsmede in van die van de gemeenten, gezien de rol van De Connectie als verwerker van (persoons-)gegevens voor haar opdrachtgevers.

De noodzaak om te investeren in informatieveiligheid en privacy is al meerdere malen gebleken. Te denken valt aan incidenten zoals deze zijn voorgevallen bij de gemeenten Hof van Twente en Maastricht. In navolging op de resolutie Digitale veiligheid: kerntaak Voor Gemeenten van de VNG, zijn er nog belangrijke stappen te nemen. Gezien de onderlinge afhankelijkheid tussen de gemeenten en De Connectie zullen hier in regionaal verband keuzes moeten worden gemaakt en navenant budget voor beschikbaar moeten worden gesteld.

4. Wettelijke ontwikkelingen

De grootste wetswijziging, de *Omgevingswet*, is opnieuw uitgesteld naar invoering per 1 oktober 2022 of 1 januari 2023. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Deze wetswijziging raakt ook de wijze van dienstverlening van De Connectie aan de gemeenten. In eerste instantie valt te denken aan de dienstverlening op het gebied van Basisregistraties, maar de nieuwe Omgevingswet raakt ook het archiefbeheer en de ondersteuning vanuit ICT. Van belang is om een regionaal beeld te vormen van de gemeentelijke ambities in dit kader en de keuzes ten aanzien van de uitwerking en toepassing van de Omgevingswet, waaronder de positionering van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

De *Wet open overheid* (Woo) heeft als doel overheden en semi-overheden transparanter te maken. De wet moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Het grote verschil tussen het initiatiefwetsvoorstel Woo (2012) en de huidige Wob betreft de *actieve* openbaarmaking van overheidsinformatie. De wet treedt in werking op 1 mei 2022. De jaren daarna moeten steeds meer soorten overheidsinformatie actief openbaar worden gemaakt. Dit vraag om een onderling goed afgestemd plan van aanpak, met oog op de invloed hiervan op het documentbeheer en de aan De Connectie gemandateerde taken.

Gevolgen voor het meerjarenperspectief

Voornoemde ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering zullen de komende periode tussen de gemeenten onderling en met De Connectie worden verkend en vertaald naar uitgangspunten voor het beleid. Dit gebeurt aan de hand van regionale regietafels zoals bijvoorbeeld het Regionaal Chief Information Officers overleg (RCIOO) voor vraagstukken op het gebied van informatievoorziening. De resultaten hiervan zullen worden voorgelegd aan het nieuwe gemeentebestuur, zodat deze kunnen worden betrokken bij de integrale afwegingen die de voor de begrotingsjaren 2023 en verder moeten worden gemaakt.

De primitieve meerjarenprogrammabegroting (MJPB) 2023-2026 van De Connectie zal derhalve beleidsarm van aard zijn en worden gevoed door de algemene uitgangpunten voor loon- en prijsontwikkelingen, ontwikkelingen in de lopende jaar met een structurele doorwerking naar het opvolgende jaar en door (wettelijke) autonome ontwikkelingen die als onontkoombaar moeten worden beschouwd. Keuzes volgend uit het gemeentelijk beleid zullen met de eerstvolgende begrotingswijziging worden meegenomen.

Wij vertrouwen u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van De Connectie,
T.A.F.A. Klomberg, voorzitter